

* ул. "Здравец" № 1, 0884 540 520, e-mail: zdg.rados@abv.bg

УТВЪРДИЛА М. АДОСИ
Д-р Г. САНАКИЕВА
Директор на ДЦ "Семеен възел" в Севлиево
Заповед № 01/27.08.2016г.

ПРОГРАМА
ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ПРИОБЩАВАНЕ
НА ДЕЦАТА ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ
ЗА УЧЕБНАТА 2016/ 2017 г.

Настоящата програма за представяне на равни възможности и за приобщаване на децата от уязвимите групи се основава на Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства (2015 – 2020) и на Глана за действие по изпълнение на националната стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства (2015 - 2020 г.). Тя се базира още на:

- ✓ Закона за предучилищното и училищното образование;
- ✓ Наредба № за приобщаването на образование;
- ✓ Стратегия за развитие на ДГ "Ралст" (2016-2020 г.);
- ✓ Конвенцията на ООН за правата на детето;
- ✓ Конституцията на Република България;
- ✓ Международният пакт за граждански и политически права;
- ✓ Международната конвенция за ликвидиране на всички форми на расова дискриминация;
- ✓ Конвенцията за борба срещу дискриминацията в областта на образоването;
- ✓ Рамковата конвенция за защита на националните малцинства;
- ✓ Декларацията за правата на лица, принадлежащи към национални или етнически, религиозни и езикови малцинства;
- ✓ Закона за защита срещу дискриминация;
- ✓ Рамковата програма за равноправно интегриране на ромите в българското общество;
- ✓ Световната програма на ЮНЕСКО и ООН "Образование за всички";
- ✓ Управленската програма на българското правителство "Хората са богатството на България" и др.

ВЪВЕДЕНИЕ

Личностното развитие на всеки човек е резултат от взаимодействията между него и неговото социално обкръжение т.е. ние се формираме като личности в семействата, групите и общностите, в които живеем. Връзките и отношенията, които се изграждат между нас оказват влияние и променят индивидуалния опит и поведение; с други думи: това, което ни заболява има критично значение за израждането ни като личности. През тази призма, подкрепата за личностно развитие в

образоването очертава нова функция на детската градина като образователна среда за индивидуалния напредък и успехи. Необходимите взаимодействия между участниците в образователния процес са разписани в раздел "Подкрепа за личностно развитие на детата и учениците"; глава "Деца и ученици" от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО) ѝ са разтърнати в Държавния образователен стандарт за приобщаващо образование (ДОС ПО).

Основните принципи и иновативните моменти от Закон за предучилищното и училищното образование, който са в основата на предоставянето на равни възможности и приобщаване на детата са:

- Развитие на автономна личност.
- Водещ е процесът на учене и „пътуването” към знанието.
- Детето е в центъра на обучението.
- Ролята на учителя е на мелиатор, улесняващ, подкрепящ, сътрудник, консултиращ, стимулиращ, провокиращ, диалогичен, справедлив. Лидер на промяната.
- Ролята на детето е активен, генериращ знания, партньор, субект, мислещ.
- Акцентът е върху „знанието как...” и „умението да..”
- Депата са действени, съучастващи, рефлексивни, критично мислещи, работещи екипно в групи.
- Характерът/духът на ситуацията се изразява в - сътрудничество, партньорство, търсене, любознательност, подкрепа, насочване, откриване.
- Ситуациите са гъвкави, с разнообразна структура, интерактивни, мотивирани за участие и работа.
- Грешките – има ги, за да се учат всички от тях.
- Оценяването – обективно, формиращо; даващо обратна връзка.

- Редът в детската градина – договорен, споделен, приет в диалог и съгласие.
- Възгледът за света е позитивност, преговори, договорености, чувство за принадлежност, „овластена“ автономна личност.

Необходимо е тези принципи да бъдат осъмнени в практиката от всички участници в образователния процес, защото тогава приобщаващото образование ще бъде факт, делата ще могат да учат в отзивчиво и откликащо обръжение, в което се приема различието, уважават се и се зачитат способностите и постиженията на делата, и способността на всеки да чувства и мисли; правото на всяко дете да се развива, обучава и общува заедно с останалите, правото да бъде чуто и разбрано от другите.

Изтраждането на автономни личности се случва в условия на взаимоотношения и интерес от страна на възрастния към детето. Отношенията се определят като "сигурна привързаност", когато този, който се грижи за детето може да отразява преживяванията му. В ситуация на разбиране и отзивчивост към детето се поражда чувството му, че е компетентно да управлява емоциите си, което е предпоставка да се развие като зрял възрастен.

След семейството, детската градина е естествената среда, в която продължават отношенията на делата. Те пренасят опита си от къщи и първоначалната привързаност към родителите заедно с потребността си да бъдат подкрепяни, разбиращи.

Подкрепата представлява онази опора, която помага на човек да се придвижва напред. Никое човешко същество не може да успее, ако не е поддръжано и наಸърчавано да опитва и изследва, да проверява и се учи от грешките си, да гради идеали и избира модели, които да следва. Учителите са в позиция на значими възрастни, които трябва да преведат делата към поглядата общност, те стават партньори в откривателството на интересите на делата. Ползата за личностното развитие ще дойде от онези учители, които имат способността да предадат на делата вълнението си за знанието в света, за човешките изобретения и културата, по начин, по който ще го свържат с вълнението си за съдбата на самото дете и за изборите, които то ще направи. Загрижеността за него не прекъсва с трудностите, кризите и неуспехите на детето, а с устояването на тези трудности. Тази загриженост, водена от желанието да пробуди ума и сърцето, намира език, с който да продължи. Езикът на подкрепата е изтъкан от внимателно подбрани думи, снижена сила на гласа, забавено темпо, намиране на форми, с които може да се достигне до детето и на свой ред то да се почувства разбрано и значимо.

В състояние на социална и икономическа криза, засегната над 30% от българските деца, при нарастваща дистанцията между семейството и детската градина и голям брой деца, които се отглеждат в т. нар. *преходни семейства* психичното здраве, устойчивост и добруване на българските деца са застрашени. Затова е наложително детската градина, като средишце, което събира на едно място голем брой деца, да осигури непосредствена възможност за превенция, интервенция при възникване на криза, за специализирана подкрепа или за бързо организиране на такава, при създала се необходимост.

ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕТЕТО В ДЕТСКАТА ГРАДИНА

Подкрепата за личностно развитие се явява нов компонент в образователните политики, който свързва и обединява ресурсите на средата на всички нива по вертикалата и хоризонтала на системата. Държавният образователен стандарт за приобщаващо образование регламентира организацията принцип на подкрепата за личностно развитие като обща и допълнителна.

Обща подкрепа

Обща подкрепа за децата в предучилищното образование:

Общата подкрепа на нивото на системата, обединява видове образователна среда У нас – образователни институции, центрове за подкрепа за личностно развитие, Общински център – Севлиево, центрове за специална образователна подкрепа, регионални центрове за подкрепа на процеса на приобщаващо образование и други, чиято функция е да подпомагат вътрешната структура за разгръдане на диференциирани подходи за посрещане на разнообразието от образователни потребности.

На нивото на детската градина, общата подкрепа свързва всички услуги, които представляват базисни грижи за физическото, психичното и социалното благополучие, мотивиращи и развиващи интересите дейности.

На нивото на детската група, общата подкрепа е адресирана към онези първи прояви на затрудненията пред ученето и социализацията, научаването и участието на децата, които с малко помощ могат да се преодолеят; или е насочена към ранно откриване на дарбите. На това поле се пораждат обучителните отношения и се откриват възможни начини на преподаване и учене, така че всяко дете да бъде прието, да постига напредък и да може да участва.

Обща подкрепа през погледа на учителя:

Общата подкрепа отговаря преди всичко на нуждата от превенция и навременно разпознаване на трудности в ученето/социализацията при децата и на нуждата от разпознаване на дарбите им. Тук задача на учителя е да систематизира наличната информация за детето (портфолио, тест за училищна готовност, входно ниво, детската продуктивна дейност, наблюденията си, за да организира обучението, съобразно потребностите и силните страни на децата. По този начин учителят може аргументирано и навреме да посрещне първите признания на затруднения в обучението на всяко дете както и да отдели допълнително внимание на децата, които се развиват в конкретна област на знанието, спорта или изкуствата, така че те да разгърнат своя потенциал.

Освен да планира работата в групата си като се основава на систематизирана информация, учителят организира консултациите си, часовете по интереси, допълнителното обучение, целенасочено.

Общата подкрепа, която учителя осъществява включва и всички онези допълнителни дейности, които помагат на децата да се развиват и обучават чрез: дейности за мотивация, допълнително обучение по БЕЛ, превенция на психичното здраве, превенция на насилието и тормоза, политика за позитивна дисциплина в детската група, здравна гримза, библиотека и др..

Регулярните екипни срещи между педагогическия персонал, осигуряват пространство и време, в което учителите да споделят свои практики, казуси и предизвикателства, на които заедно да търсят решения. Екипните срещи са формирани професионалните общности в училището. Успехът в работата с децата е резултат от планиране и подготовка, но и от

осмисляне на онова, което се е случило по време на престоя на детата в детската градина. Споделянето на практики между учителите по време на екипните срещи допринася именно за това осмисляне.

В детската градина, общата подкрепа е насочена към ранно разпознаване на рискове в развитието на детето, които могат да създават предпоставки за трудности в ученето му в училище.

Учителят е лидера в детската група. Той управлява процеса чрез въвеждане на иновативни начини за работа, адаптира учебните форми и съдържания в детската група като диференцира подходи към различните обучителни нужди на детата. По този начин на нивото на детската група се прилага обща подкрепа за всички деца като се разграничават отделни деца или групи в зависимост от напредък. Диференцираният подход на учителя осигурява възможност за участие и приобщаване на разнообразието от индивидуалности.

В контекста на ЗПУО и дейностите по обща подкрепа, определени от ДОС за приобщаващо образование, на учителя се възлагат повече отговорности и се очаква по-високо качество на обучението, възпитанието, социализацията на детата, основано на общуване и мотивация на детето.

Обща подкрепа през погледа на родителите:

Родителите заедно с учителите са най- сигурният ресурс за детата. Дали ще участват активно или пасивно в общата подкрепа, зависи от самите родители. Те са желан от детската градина партньор, защото са носители на важна информация и на различна гледна точка за детето, а също така, защото за тях, както и за детската градина е важно детето да се развива и да се чувства добре. Родителите могат да получат, но и да дават информация и опит, с които да помогнат на учителите да опознаят по-добре детето. Необходимо е детската градина да полага усилия за изграждане на връзка с родителите и постоянно да поддържа тяхното участие като основен партньор.

Допълнителна подкрепа

Допълнителна подкрепа за децата в предучилищното образование:

Допълнителната подкрепа надгражда досегашната практика на интегрирано обучение на деца със специални образователни потребности, като включва и подкрепа за други специфични нужди на децата. Концептуалният модел преминава от интеграция към приобщаващо образование.

Смисълът на допълнителната подкрепа е да се осигури допълнителен и различен ресурс, а за децата, които не могат да отговорят на изискванията на учебната програма - начин за достойно преживяване за учене, научаване и участие в естествената им социална среда, съобразно техните оптимални възможности.

В ЗПУО допълнителната подкрепа е насочена към деца със специални образователни потребности, деца в рисък, деца с дарби и таланти и деца с хронични заболявания. Групата на деца в рисък се обособява вследствие успоредяването на двете основни политики за социално включване у нас: образователната интеграция на деца с увреждания (със специални образователни потребности и/или с хронични заболявания) и дейноституционализацията. Деца с дарби и таланти са тези, който имат "трайни способности и постижения в областта на науката, изкуството или спорта, надвишаващи постиженията на връстниците" (от ЗПУО). Дефиницията не поставя разлика между "дарба" и "талант" - ударението е върху изявата. В детската градина се говори за разпознаване на способностите и разгърдането на потенциала на всяко дете; за стимулирането и подкрепата на тези деца. Все пак диференцираният подход в детската градина позволява детето да напредва със своята скорост и да следва индивидуализиран учебен план, което му дава възможности за участие в специфичната област на прогрес. Учителят има важна роля в осигуряването на подкрепата. Обучението на деца с високи възможности поставя въпроса за подготовката на учителя - как той е обучен да адресира нуждите на тези деца и да ги обучава.

Групите могат да се разграничат според това, кои са водещите фактори за развитието, ученето и участиято на детето. Затова вече имаме не една група, деца със специални образователни потребности, а няколко различни групи, в зависимост от водещите фактори:

- биомедицински фактори (дете със специални образователни потребности, дете с хронични заболявания),

- фактори на заобикалящата среда (дете в риск);
- фактори на взаимодействието между детето и средата (дете от всяка от групите).

Обособяването на тези групи ще даде възможност да се осигурят равни възможности до предучилищно образование и до приобщаване на децата от уязвимите групи.

Разпознаването на тези особености е първата задача на учителите от групата, тъй като те са екипа за личностна подкрепа на тези деца. Това ще позволи да се определи вида допълнителна подкрепа и образователния маршрут за всяко дете, съответно: при специални образователни потребности, при риск, при хронични заболявания, за дарби и таланти.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие се отнася до индивидуалната и специализираната помощ за дета с комплексни нужди. Съгласно ЗПУО се реализира чрез: работа с дете по конкретен случай; психо-социална реабилитация, реабилитация на слуха и говора, зрителна реабилитация, реабилитация на комуникативните нарушения и при физически увреждания; осигуряване на достъпна архитектурна, обща и специализирана подкрепяща среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти; предоставяне на обучение по специалните образователни направления за децата със сензорни увреждания; ресурсно подпомагане. Индивидуалната подкрепа може да има временен и краткосрочен характер, докато специализираното ниво е с дългосрочни цели. Осигуряването на двете нива на допълнителната подкрепа е свързано с участие на ресурсни учители и реабилитатори за адаптиране и модифициране на учебната програма и различни технологии за обучение и развитие.

Екипната работа в детската градина е основното организационно средство за извършване на процеса по разпознаване на доминиращите фактори, оценката на образователните потребности, изготвянето на плана за подкрепа, модифицирането на учебната програма, учебния план, учебните форми и методите на преподаване. Екипът е на детето, но той е необходим на учителя, за да може да се справи.

Допълнителна подкрепа през погледа на учителите:

Основна функция на допълнителната подкрепа са отговорите към различни индивидуални потребности за обучение, които изискват включване на разнообразни ресурси във и извън детската градина. Те се реализират на базата на оценените образователни потребности и образователния маршрут за всяко дете с нужда от допълнителна подкрепа за личностно развитие.

Учителят работи в екип със специалисти: психолог, логопед, ресурсен учител, рехабилитатор, терапевти, както и с помощници: помощник учител, придружител във или извън детската градина. Споделена ценност между всички е че всяко дете е способно да бъде обучаемо, без значение на неговите възможности.

Някои от децата са разпознати в детската градина с такива нужди, а други идват с история на развитието си и необходимост от индивидуално обучение. За една част от децата индивидуалното обучение може да има временен характер, докато за други е дългосрочно. Освен във времето, подкрепата може да се различава и в това колко интензивни са помагащите дейности.

Задачата на учителя, не сам, а заедно с екипа на детето, с детето и с родителите, е да индивидуализира учебната програма и да персонализира начините и форми на обучение. За тази цел учителят и екипът на детето са в непрекъсната комуникация, обсъждат и споделят напредъка на детето, предизвикателствата в работата си и заедно намират начини за включване в самостоятелна дейност и учене там, където е детето.

Допълнителна подкрепа през погледа на директора:

Ръководството на детската градина организира допълнителната подкрепа, като създава един Координиращ екип на детската градина. Екипът се ангажира с децата, които показват системни затруднения в обучението, научаването и участието, или които напредват значително по-бързо от своите връстници, или пък, за които родителите информират за потребност от допълнителна подкрепа. Директорът определя координатор на този екип на детската градина, чиято задача е да организира оценката на образователните потребности и последващата работа на екип, който се формира за всяко отделно дете.

Отговорността за оценката и за подкрепата на нуждите на детето и финансовите ресурси за това са създадени в детската градина. Директорът на детската градина, чрез Координиращия екип и екипа на всяко отделно дете организира ресурси и експертиза, както от образователната институция, така и извън нея. Системата дава възможност на директора да привлече експерти за оценката на потребностите и за последващата работа с детето от различни образователни, социални и здравни институции, по своя собствена преченка и без ограничение, вкл. от центъра за подкрепа на личностното развитие, от центъра за специална образователна подкрепа, от регионалния център за подкрепа на процеса на приобщавано образование, от социални услуги на територията на общината, от здравни експерти.

Задава система за насочване на/ към координирана екип, вкл. график за провеждане на екипните срещи, съхраняването на информацията и документацията на децата. Активно комуникира с координатора и членовете на Координиращия екип, участва при покана в екипните срещи, комуникира с родителите, както и представители на други институции и служби, ангажирани с допълнителна подкрепа в образователната система, както и с услуги за децата в района и местната общност.

Описва процедури за обсъждане на ситуации на деца с трудно поведение, за които детската градина се нуждаят от допълнителна консултация или супервизия или такива, за които се предприемат силно ограничителни мерки, включително сигнализиране на системата за закрила на детето.

Необходимо е да се въведе функция свързана с осъществяване на връзката между детската градина и семейството на детето, за целите на достигане до деца, които не посещават детската градина или имат трудности с редовното посещаване и са в риск от отпадане. Тази задача ще се изпълнява от главния учител и председателя на комисията по превенция, като връзката и сътрудничеството с родителите е необходимо да бъде изграждана, както отвътре, така и отвън т.е. между родителите и поголямата общност.

Директорът насочва управлението на детската градина към развиване на култура на ценене и приемане на различието през отношенията, позитивен психологически климат и задава модела на отношения.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие няма и не може да се осигурява чрез един единствен модел за всяко дете, който да бъде описан и следван. Полхолт е в създаването на гъвкави модели и начини на работа базирани на интердисциплинарно участие, екип и споделени отговорности.

Допълнителната подкрепа през погледа на педагогическия екип на детската градина:

Смята се, че когато учителите и специалистите работят като екип, това помага за ефективно компенсиране на трудностите при ученето на децата от уязвимите групи, но същото важи и за останалите групи лица – в рисък, с хронични заболявания и с изявени дарби. В допълнение, когато тази екипна работа се случва в общата „занималня“, качеството на преподаване на учителя се подобрява, децата са по-ангажирани и участват, а самият учител може да се фокусира върху обучението и възпитанието на детето.

Сътрудничеството между учителя, специалистите и родителите има много измерения, от сътрудничество в нормативно разписаните стъпки при предоставяне на подкрепа за детето – оценка на потребностите, изготвяне и работа с плана за подкрепа, с индивидуалната образователна програма, до консултации и съвети при чисто практически подходи и методи от ежедневната преподавателска работа.

Отвъд задачите на екипа, определени в ДОС за приобщаващо образование, той е място за срещи, споделяне и подкрепа, особено когато има трудности в намирането на подход към детето. Затова екипът се изгражда чрез отношения на доверие между членовете му. Ефективната екипна работа не се определя от графика за провеждане на срещите, а от готовността на всеки да участва, да инициира, да желае да обсъди, да постави въпроси. Ефективността на екипа зависи и от следването на индивидуалния план за подкрепа в работата по случая на детето. "Работа по случай" е метод, който се прилага в социалната работа и позволява да се даде най-алекватен отговор на потребностите. Той включва директна работа с детето, използване на ресурсите на средата и управление на случая¹. Целта е постигане на личностна и социална промяна чрез опиране на силните страни и разгръдане на потенциала на личността и на ресурсите в средата. Прилагането му в образователното поле, фокусира работата в най-добрия интерес на детето и може да предложи гъвкав начин всеки да разшири своето мислене, да се интегрират гледните точки, да се включат детето и родителите и полага участниците в нов вид отношения на сътрудничество.¹ Допълнителната подкрепа за личностно развитие е споделена отговорност между членовете на екипа.

Какво представлява допълнителната подкрепа през погледа на родителите:

Родителите участват в обсъжданията на екипа за детето, при оценката на потребностите му и във вземането на решения за неговото обучение. Важно е те да предоставят своята гледна точка за детето, а така също и всяка документация, която може да бъде от полза за по-добро разбиране на потребностите на детето. Родителите имат право на достъп до цялата документация по време на всички етапи на оценката на потребностите. При несъгласие с оценката, направена в детската градина, родителят би могъл да се обърне към Регионалния център за подкрепа на процеса на приобщавашо образование.

Какво представлява допълнителната подкрепа през погледа на децата:

За да е успешно участието в предучилищното образование в детската градина е важно всички деца да имат възможност да бъдат активни, да покажат основа, в което са добри. По отношение на допълнителната подкрепа, участието на децата е изключително важно при оценка на техните образователни потребности, както и при преглед на техния напредък – какво им харесва в детската градина и какво не им харесва, кое представлява трудност за тях и кое от учебния материал е особено интересно.

Възможността децата да изкажат мнението си е гаранция за това, че възрастните няма да предприемат действия в името на детето, без да са чули какво мисли самото то. Участието на децата се променя с възрастта, но дори и по-малките деца могат да бъдат консултирани, като за целта могат да се използват креативни техники – рисуване, игри, музика.

ВИЗИЯ:

ДГ „Радост“ осъществява образователно-възпитателен процес, чрез който интегрира успешно деца от уязвими групи, съхранява и развива етнокултурната им идентичност или социалната им адаптация и спомага за изграждането им като пълноценни участници в него за успешната им подготовка за училище, при създалени равни възможности и утвърдени принципи.

ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ:

- **Законосъобразност** – съответствие на целите и на предлаганите дейности на законите и подзаконовите нормативни актове.
- **Кохерентност** – осигуряване на координираност и взаимна обвързаност на предлаганите политики и дейности при сътрудничество на всички заинтересованни страни.
- **Партийорство** – активно и координирано участие на институциите за образование и обучение, другите държавни институции и гражданско общество, на децата и родителите в реализацията на политика за образователната интеграция на децата от уязвими групи.
- **Прозрачност и популяризиране на лейностите и резултатите** – значимостта на проблема предполага висока степен на информираност на обществото.
- **Приемственост** – осигуряване на непрекъснато действие, независимо от управлensки или други социални промени и гарантиране на постоянство усилията и политиките за изпълнение на стратегическите цели.
- **Устойчивост на резултатите** – осигуряване на трайно и дългосрочно въздействие на постигнатите резултати.
- **Съвременност** – осигуряване на навременни адекватни мерки за предотвратяване на възможни рискове за осъществяване на образователната интеграция на децата от уязвимите групи.
- **Отчетност, мониторинг и контрол на реализацията на целите** – процес на образователна интеграция, включваща в себе си анализ и оценка на постигнатите резултати.
- **Иновативност** – разработване на нови подходи за равни възможности до качествено образование и успешна образователна интеграция на децата от уязвими групи.

- Равнопоставеност
- Не дискриминация
- Десегрегация

ОСНОВНА ЦЕЛ: Образователна интеграция на децата от етическите малцинства, чрез пълноцяна социализация на децата, гарантиране и осигуряване на равни възможности до качествено обучение в ДГ „Радост“, гр.Севлиево, адаптация и социализация на тях и техните семейства. Обхват на децата от етическите малцинства за задължителна подготовка от района на ДГ „Радост“, Севлиево.

ПОДЦЕЛИ:

1. Стартуране на проект ИСУН 2020 по ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“, приоритетна образователна среда и активно социално приобщаване, процедура: Подкрепа на предучилищното възпитание и подготовка на деца в неравностойно положение BG05M20P001-3.001 с наименование на проекта: Детската градина – любимо място.
2. Включване в допълнителните модули към МОН за осигуряване на допълнително обучение за децата от подгответелните групи от уязвимите групи;
3. Изпълнение на проект „Готови за училище, 2016-2017 г.“, финансиран от фондация „Тръст за социална алтернатива“ в партньорство със служение „Знание“, гр.Ловеч.
4. Предоставяне на образователни услуги за превенция на риска от социално изключване в ранното детско развитие по проект „Равен шанс за всички“ към МТСП – II-ри наддраждан проект на община Севлиево.
5. Реализиране на плановете за образователна интеграция на групите в ДГ „Радост“ №2.
6. Поддръжане на постоянна връзка с Дирекция „Социално подпомагане“, отдел „Закрила на детето“; Изготвяне на педагогически характеристики.

ПРИОРИТЕТИ:

1. Уважение към правата и свободите на децата от етническите малцинства.
2. Не допускане на дискриминация на никакво основание.
3. Създаване на условия за опознаване и разбирателство между различните етнически и верски групи.
4. Преодоляване на предразсъдъците и дискриминацията по етнически и верски признак.
5. Равноправна интеграция на децата от етническите малцинства.
6. Развитие на културната идентичност на децата от малцинствени групи.

ОСНОВНИ ЗАДАЧИ

1. Реализиране на дейностите по проект ИСУН.
2. Реализиране на дейности за допълнително обучение по БЕЛ на деца от уязвимите групи на 5 и 6-години след лаване на насоки от МОН за допълнителни модули. Работа със семействата им, съгласно плановете за обучение.
3. Прием и обучение на деца от семейства в неравностойно положение от квартал „Балабанци“, съгласно посочения списък от Световната банка по проект „Готови за училище, 2016-2017 г.“. Оценка на интервюния с цел придобиване на информация за формиране на държавни политики относно подходите за увеличаване на обхвата и посещаемостта в детските градини в България, както и на сързваване цялостното включване в ранния образователен процес на деца от семейства в неравностойно положение.
4. Подпържане на постоянна връзка със сдружение „Знание“, Ловеч и с местното лице по проект „Готови за училище 2016-2017 г.“. Дирекция „Социално подпомагане“, отдел „Закрила на детето“; „Дом за деца лишени от родителски грижи“; Център за превенция; Дневен център за деца с увреждания; Ресурсен център и други.
5. Работа със семействата на децата от уязвимите групи.
6. Осигуряване на равни възможности до предучилищно образование на децата от уязвимите групи в ДГ „Радост“ – Севлиево

Равен достъп до ПО означава осигуряване на достъп на всички деца от уязвимите групи до съизмеримо по качество възпитание и образование.

За децата от уязвимите групи, които нямат равен старт (деца, недостатъчно добре владеещи български език; деца, в чието семейство образовананието не е приоритет и не са в достатъчна степен социализирани) да се полагат специални граници с оглед тяхното пълноценно участие във възпитателно-образователния процес.

Равните възможности не означава еднаква грижа спрямо всички деца от уязвимите групи, а диференциране на грижата спрямо техните различни потребности.

7. Осигуряване на качествено образование и възпитание на децата от уязвими групи и приобщаване.

Качественото образование и възпитание на децата, предполага непрекъснато надграждане на знания и умения, с оглед максималното развитие на потенциала на децата от уязвимите групи и възможност за пълноцена социална реализация.

Предучилищното образование трябва да позволи да се развие заложеното у всяко дете, независимо от неговата етническа и социална принадлежност, раса, пол, вероизповедание и народност или здравословен проблем. То трябва да насърчава проявленето и максималното развитие на способностите на тези деца както в процеса на обучение (нагрупване на знания и формиране на умения), така и в процеса на възпитание (развитие на личността).

На децата от уязвимите групи да се съдейства за реализирането им в максимална степен на своите мечти (планове), като се възпитават в зачитане на правилата и не накърняване правата на другите деца в детската общност.

8. Създаване на условия за успешна адаптация и социализация на децата от уязвимите групи.

9. Съхраняване и развитие на културната идентичност на децата от етническите мајчинства.

10. Превърдане на културното многообразие в източник и фактор за взаимно опознаване и духовно развитие на

- децата и за създаване на атмосфера на взаимно уважение, толерантност и разбирателство.
11. Формиране на подходящ социално-психологически климат, който да благоприятства реализацията на настоящата програма и да спомага за десегрегация.

ДЕЙНОСТИ:

1. Пълноценна социализация на децата от уязвимите групи

Действия	Отговаря	Срок	Индикатори
			Изполнение Результат
1.Провеждане на информационни кампании сред родителите за разясняване на взаимните ползи от образователната интеграция на децата от етническите малцинства.	Учители на групи	постоянен	Родители
2.Организиране на форми за привличане и адаптиране към образователно-възпитателния процес на отпаднали и необхванати от ДГ деца.	Учители на групи	постоянен	Родители
3.Специализирана работа с родителите за по-голяма заинтересованост към образователно-възпитателния процес. Консултации. Посещения в семейството при отсъствия на дете.	Учители на групи	постоянен	Родители
4.Участие в празници и развлечения.	Муз. ръководител	постоянен	Децата

2. Гарантиране на равни възможности до качествено образование за децата от уязвимите групи:

Действия	Отговаря	Срок	Индикатори
			Изполнение Резултат
1.Осигуряване на разнообразни форми на допълнителна подкрепа за детата от уязвимите групи за изравняване на	Учители на групи	постоянен	ДГ

стартовите им позиции при постъпване в образователната система.				
2.Осигуряване при необходимост на допълнително обучение по БЕЛ.	Учители на групи	постоянен	ДГ	
3.Осигуряване на допълнителна квалификация на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна образователна среда.	Директор	постоянен	ДГ	
4.Разработване на план за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата от уязвимите групи на база на тази програма	Учители на детски групи	30.09.2016 г.	учители	

3. Учебърждане на интеркултурното образование като неотменна част от процеса на модернизация на българската образователна система

Действия	Отговоря	Срок	Индикатори	
			Изпълнение	Резултат
1.Подкрепа на разнообразни съвместни изяви на децата от различни етнически общности за съхраняване и развитието на общите и специфичните традиции по места.	Учители на групи	постоянен	Учители Родители	
2.Обогатяване на учебното съдържание с елементи от историята и културата на етническите малцинства.	Учители на групи	постоянен	Учители	

3. Стимулиране на педагогическите специалисти за повишаване на квалификацията и прилагане на успешни подходи за работа в мултикултурна среда.	Директор	постоянен	Главен учител
---	----------	-----------	---------------

4. Съхраняване и развитието на културната идентичност на децата от етническите малцинства

Действия	Отговоря	Срок	Индикатори	
			Изпълнение	Резултат
1. Адаптиране на действащите учебни програми с потребностите на децата от етническите малцинства.	Учители на групи	постоянен	Учители	
2. Организиране на различни форми за изучаване на културата и историята на етническите малцинства	Учители на групи	постоянен	Учители	

Програмата е отворена за допълнения и изменения през учебната година.